

# ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО ЛЕКА ПРОМИШЛЕНОСТ И ТУРИЗЪМ



гр. Казанлък, ул. Кайнарджа №33, тел./0431/ 6-47-83, e-mail: [pglptkk@abv.bg](mailto:pglptkk@abv.bg)

**УТВЪРЖДАВАМ :.....**

**АНТОНИ ИЛИЕВ  
ДИРЕКТОР НА ПГЛПТ,  
ГР. КАЗАНЛЪК**

## **ЕТИЧЕН КОДЕКС НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ при Професионална гимназия по лека промишленост и туризъм гр. Казанлък**

### **I - ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ**

Чл. 1. Този кодекс определя правилата за поведение на учениците, преподавателите и служителите в Професионална гимназия по лека промишленост и туризъм, гр. Казанлък, и има за цел да повиши общественото доверие в техния професионализъм и морал, както и да издигне престижа на училището.

Чл. 2. (1) Дейността на представителите на училищната общност се осъществява при спазване принципите на законност, лоялност, честност, безпристрастност, политическа неутралност, отговорност и отчетност.

(2) Преподавателите и служителите изпълняват служебните и професионалните си задължения при строго спазване на законодателството в Република България, Закона за предучилищното и училищното образование и други нормативни документи в системата на народната просвета, като съдействат за провеждането на държавна политика в сферата на образованието .

(3) Преподавателите и служителите в зависимост от функциите, които изпълняват, осъществяват действия, предлагат и вземат решения, водещи до елиминиране на произвола и укрепване на доверието на учениците, родителите и държавните институции в Професионална гимназия по лека промишленост и туризъм, гр. Казанлък, като образователно звено в системата на народната просвета.

(4) Преподавателите и служителите в училището извършват дейността си компетентно, обективно и добросъвестно, като се стремят непрекъснато да подобряват работата си в интерес на учениците и техните семейства.

(5) Преподавателите и служителите следват поведение, което не накърнява престижа на училището както при изпълнение на своите професионални и служебни задължения, така също и в своя обществен и личен живот.

(6) При изпълнение на своите професионални и служебни задължения преподавателите и служителите в училището се отнасят културно, възпитано и с уважение към всеки, като се зачитат правата и достойнството на личността и не допускат каквито и да са прояви на дискриминация.

Чл.3. Спазването на настоящия кодекс е задължително за всички членове на училищната общност и се следи от Училищен координационен съвет при Професионална гимназия по лека промишленост и туризъм, и при постъпване на сигнали за неговото нарушаване, разглежда всички случаи и излиза с предложение за налагане на предвидените в нормативните документи санкции и наказания.

## **II - ЦЕЛИ НА ЕТИЧНИЯ КОДЕКС**

Чл. 4 Етичният кодекс има за цел да:

- \* определи етичните стандарти за професионалната дейност на учениците, преподавателите и служителите и училище
- \* развива култура на поведение и професионални ценности, основани на принципите на хуманност, законност, демократичност и зачитане правата на човека
- \* подпомогне приобщаването на ученици, учители, родители и служители към процеса на изграждане на обща европейска култура
- \* повиши общественото доверие както към учителите и служителите, работещи в Професионална гимназия по лека промишленост и туризъм, така също и към училището като образователно звено в системата на народната просвета.

## **III - ОБХВАТ НА КОДЕКСА**

Чл.5 Етичните правила в този кодекс са приложени за работещите в Професионална гимназия по лека промишленост и туризъм, съобразно Закона за предучилищното и училищното образование и се отнася и урежда:

- \* отношенията между учители и ученици
- \* отношенията между учители и административно - помощен персонал
- \* отношенията между учителите
- \* отношенията между работещите в училището и родителската общност

## **III – ЦЕННОСТИ И КОМПЕТЕНТНОСТИ**

Чл.6 Базовите ценности, изповядани от училищната общност на Професионална гимназия по лека промишленост и туризъм са :

- \* компетентност - преподавателите и служителите притежават знанията, уменията и квалификацията за заеманата длъжност;
- \* ефективност - преподавателите и служителите в училището постигат максимални резултати от труда при минимално физическо и психическо усилие и разход на ресурси.
- \* отговорност и изпълнителност - преподавателите и служителите имат развито чувство за дълг при изпълнение на служебните и професионалните си ангажименти и задължения.
- \* отзивчивост - преподавателите и служителите са отзивчиви и съпричастни към търсещите информация, услуги или съдействие ученици, родители и граждани.
- \* вежливост - преподавателите и служителите имат устойчиво, толерантно и любезно поведение към учениците в училище и техните родители.
- \* честност - преподавателите и служителите коректно представят своята гледна точка по въпросите, касаещи обучението и възпитанието на учениците в училище
- \* лоялност - преподавателите и служителите се отнасят почтено, толерантно и уважително към институцията, в която работят

\* външен вид - при изпълнение на професионалните и служебните си задължения преподавателите и служителите в училище се стремят да изглеждат по начин, съответстващ на средата, в която работят.

Чл.7 При изпълнение на дейностите колективът на Професионална гимназия по лека промишленост и туризъм се стреми към постигане на :

1. Максимални резултати в учебно - възпитателната работа в хода на обучението.
2. Обществено признание – създаване на привлекателна визия на учебното заведение и утвърждаването му като водещо звено в системата на образователните институции на територията на Община Казанлък.
3. Ползност към обществото – включването на училището като активна страна в обществения и културен живот на Община Казанлък, принос към икономическото развитие на Община Казанлък и региона чрез подготовката на млади специалисти в сферата на туризма и обслужването
4. Колегиални отношения – изграждане на взаимно приемливи, коректни и толерантни отношения между всички членове на училищната общност.

Чл.8 . Всеки учител, служител и работник е длъжен да познава и спазва :

1. Специфичните за образователната система нормативни документи / Закона за предучилищното и училищното образование, наредби, правилници, постановления и др. на МОН /
2. Закона за квалитет на образованието и професионалната квалификация
3. Закона за закрила на детето
4. Етичния кодекс на работещите с деца
5. Вътрешно-училищните документи – правилници, правила, инструкции, инструктажи и др.

#### **IV – ВЗАИМООТНОШЕНИЯ МЕЖДУ УЧЕНИЦИ, ПРЕПОДАВАТЕЛИ, РОДИТЕЛИ И ГРАЖДАНИ**

Чл.9 Преподавателите и служителите в училище предоставят качествени услуги, достъпни за всички, като изпълняват своите служебни и професионални задължения безпристрастно и без предубеждение, създавайки условия на равнопоставеност на разглежданите случаи и засегнатите лица.

Чл.10 Преподавателите и служителите участват активно в процеса на подобряване на качеството на предлаганите услуги, като се отнасят внимателно и открито, с необходимото уважение и отзивчивост към всеки един ученик или родител и се съобразяват с техните желания и интереси.

Преподавателите и служителите са длъжни да имат поведение, което не провокира конфликтни ситуации, а при възникването на такива, да се стремят към ефективно разрешаване на същите, като контролират емоциите и реакциите си, независимо от обстоятелствата и държанието на участващите в конфликтната ситуация лица.

Чл.11 Преподавателите и служителите зачитат правата и свободите на всички ученици, колеги, родители и граждани, независимо от тяхната политическа, идеологическа, расова, религиозна и етническа принадлежност, като се въздържат от дискриминационни действия и показват добро възпитание и култура, уважение, респект и внимателно отношение към всички лица, ангажирани в учебно-възпитателния процес.

Чл.12 Преподавателите и служителите на Професионална гимназия по лека промишленост и туризъм са длъжни да изпълняват своите професионални и служебни задължения законосъобразно, качествено и в срок, добросъвестно и безпристрастно. Те

са длъжни да предоставят необходимата информация при спазване на действащото законодателство в Република България и нормативните документи в системата на народната просвета

Чл.13 Преподавателите и служителите са длъжни да опазват данните и личната информация, станали им известни при или по повод изпълнението на професионалните и служебните им задължения.

Чл.14 Преподавателите и служителите отговарят на поставените им въпроси и изпълняват поставените им задачи, съгласно длъжностната характеристика, като при необходимост пренасочват проблемът към съответното компетентно лице или институция.

Чл.15(1) В своите колегиални взаимоотношения учителите, служителите и работниците се ръководят от принципите на лоялност, взаимно уважение, сътрудничество и йерархична подчиненост.

(2) Преподавателите и служителите нямат право да уронват доброто име или да поставят под съмнение професионализма на колегите си чрез неуместни изявления или действия.

(3) Недопустимо е отправянето на обиди между учители, служители и работници, както и дискриминационни прояви в отношенията помежду им.

Чл.16 Преподавателите и служителите са длъжни да подпомагат колегите си за изпълнение на техните професионални и служебни задължения в рамките на своята компетентност и функции.

Чл.17 При възникване на спорове между колеги, същите следва да се решат в рамките на добрия тон, като е недопустимо това да става в присъствие на външни лица.

Чл.18 В отношенията си с колегите, всеки един учител, служител или работник е длъжен да проявява уважение, толерантност и коректност, като не допуска поведение, което накърнява достойнството и правата на личността.

Чл. 19 Със своето лично поведение и чувство за отговорност преподавателите и служителите трябва да дават пример на останалите си колеги, а ръководството и директорът - на своите подчинени.

Чл.20 Преподавателите и служителите се отнасят с учениците, техните родители и гражданите с нужното уважение, като не накърняват достойнството им, не създават конфликти, не нарушават правата им и не ги дискриминират

## **V – ПРОФЕСИОНАЛНО ПОВЕДЕНИЕ**

Чл.21 Учителите, служителите и работниците на Професионална гимназия по лека промишленост и туризъм подпомагат ръководството на училището, проявявайки висок професионализъм, безпристрастност и активност, както при разработването и провеждането на политиката на МОН в системата на народната просвета, така също и при осъществяването на правомощията на директора на училището и при изпълнението на решенията на Педагогическия съвет.

Чл.22 Преподавателите и служителите изпълняват ангажиментите и задълженията си убедено и безпристрастно, като не допускат външни фактори да им влияят при вземането на решения.

Чл. 23 Преподавателите и служителите в училище изпълняват задълженията и функциите си, регламентирани в длъжностните им характеристики и стриктно изпълняват актовете и заповедите на директора на училището и на висшестоящите органи в системата на народната просвета

Чл. 24. Преподавателите и служителите споделят открито и честно с директора проблемите, с които се сблъскват в своята пряка работа, както и своите идеи и предложения за тяхното решаване.

Чл.25. Преподавателите и служителите в училище следва да противодействат на корупционни прояви и на други неморални действия, които биха уронили престижа и доброто име на училищната институция.

Чл. 26. (1) Преподавателите и служителите опазват повереното им училищно имущество с грижата на добър стопанин и не допускат използването му за лични дела.

(2) Всеки един от учителите, служителите и работниците може да ползва имуществото, документите и информацията на училището само за осъществяване на своите професионални и служебни задължения.

## **V – ЛИЧНО ПОВЕДЕНИЕ НА ПРЕПОДАВАТЕЛИТЕ, СЛУЖИТЕЛИТЕ И РАБОТНИЦИТЕ**

Чл. 27. (1) Преподавателите и служителите в училище са длъжни да следват поведение, съобразено със законите, с общоприетите нравствено-етични и морални норми, с общочовешките ценности, както и да не уронват престижа на училището и да пазят авторитета на институцията, която представляват

(2) Изпълняват добросъвестно трудовите си задължения при спазване на дадените им указания от директора на училището и от висшестоящите органи в системата на народната просвета.

Чл.28 Преподавателите и служителите се стремят да не провокират с поведението си конфликтни ситуации, а при възникването на такива, се стремят да ги преустановят или разрешат като запазват спокойствие, контролират емоциите и действията си и не допускат участие в скандали и прояви на външни лица

Чл. 29. Преподавателите и служителите не могат да извършват дейности, забранени от Закона за предучилищното и училищното образование, както и да получават приходи от забранени със закон дейности.

Чл.30. (1) Преподавателите и служителите се стремят да повишават своя професионализъм и квалификация, чрез придобиване на нови знания и умения, свързани с длъжността им и се стараят да развиват собствения си потенциал и да постигат увеличаване ефективността и качеството на работата.

(2) Всеки един от учителите, служителите и работниците следва да извършват дейностите си компетентно, добросъвестно и отговорно, като се стремят към непрекъснато усъвършенстване и повишаване на своята компетентност.

## **VI – КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ**

Чл.31. Когато на учителя, служителя или работника е възложена задача, чието изпълнение може да доведе до конфликт на интереси, той е задължен своевременно да информира директора на училището.

Чл.32. Преподавателите и служителите не трябва да използват служебното си положение за осъществяване на свои лични или семейни интереси.

Чл. 33. Преподавател, служител или работник, който е напуснал училището, няма право да се възползва, да злоупотребява или да изнася информация, която му е станала известна поради или във връзка с длъжността, която е заемал.

## **VII – ПРАВА, ЗАДЪЛЖЕНИЯ И ОТГОВОРНОСТИ НА УЧИТЕЛИТЕ**

Чл. 34 На педагогическите специалисти се дължи почит и уважение от учениците, родителите, административните органи и обществеността.

Правата и задълженията на учителите са регламентирани в чл. 220, и чл. 221 от Закона за предучилищното и училищното образование.

Учителят има право да:

- \* бъдат зачитани правата и достойнството му
- \* получава професионална подкрепа в процеса на изпълняване на професионалните и служебните си задължения
- \* членува в професионални организации и да взема участие в работата на регионалните и националните им органи
- \* дава мнения и да прави предложения по дейността на училището до административните органи в системата на народната просвета
- \* получава информация за възможностите за повишаване на професионалната си квалификация от директора на училището, от РУО, Стара Загора, МОН и др.
- \* бъде поощряван и награждаван
- \* избира учебници и учебни помагала след оценка за тяхното практическо прилагане за съответния учебен предмет от съответната образователна степен или етап

Чл. 35 Учителят е длъжен да:

- \* осъществява обучение и възпитание на учениците в съответствие с държавните образователни стандарти
- \* изпълнява задълженията си, определени в Кодекса на труда, в нормативните актове в системата на народната просвета и в длъжностната характеристика
- \* изпълнява нормата за задължителна преподавателска работа, определена с наредба на министъра на образованието и науката
- \* въвежда модерните форми на обучение, да следва новите тенденции на съвременното знание и да повишава своята квалификация
- \* зачита правата и достойнството на учениците и другите участници в училищното образование и да сътрудничи и партнира със заинтересованите страни
- \* поддържа постоянния контакт между членовете на училищната общност на основата на най – пълна информираност и отговорност
- \* изпълнява заповедите на директора на училището и на решенията на педагогическия съвет, както и препоръките на контролните органи на РУО и на МОН
- \* опазва живота и здравето на учениците по време на образователно-възпитателния процес и на други дейности, организирани от него или от училището
- \* повишава професионалната си квалификация

Всички задължения на учителя са свързани с основното му право да изисква подобаващо уважение и признание за своя труд и да осигурява качествено знание и възможност за най – пълна изява и развитие на потенциала у всеки ученик

Чл. 36 Учителят няма право да :

- \*нарушава правата на учениците, да унижава личното им достойнство, да прилага форми на физическо и психическо насилие върху тях
- \*злоупотребява с правомощията си
- \*употребява алкохол или упойващи вещества, които могат да повлияят при изпълнение на задълженията му
- \* да предоставя образователни услуги срещу заплащане при наличие на конфликт на интереси.

## **VIII – ВЗАИМООТНОШЕНИЯ МЕЖДУ УЧИТЕЛИТЕ**

Чл. 37. Изграждане и поддържане на отношения на взаимно уважение, доверие, сътрудничество, толерантност и коректност между преподавателите в училище

Чл. 38. Обмяна на информация и ресурси, които имат отношение към развитието на Професионална гимназия по лека промишленост като институция в системата на народната просвета и към правата на учениците.

Чл. 39. Утвърждаване на собствения и на колегите си авторитет чрез лично поведение и чувство за отговорност

Чл. 40. Недопускане на действия, които биха уронили престижа на професията, както и нетърпимост към подобни действия.

Чл. 41. Когато противоречията между преподавателите не могат да бъдат разрешени от самите тях, те търсят съдействието на директора на училището.

Чл. 41 (1) Директорът в качеството си на ръководител зачита достойнството и правата на подчинените си и е отговорен за заповедите, които издава, за тяхното изпълнение и последствията от тях.

(2) Директорът е пример за професионално, безпристрастно и ефективно изпълнение на служебните задължения.

(3) Директорът проявява отговорност към своите подчинени, подпомага професионалното и кариерното им развитие, насърчава ги, при необходимост предприема корективни мерки и санкции.

## **IX - СЛУЖЕБНА ИНФОРМАЦИЯ**

Чл. 42. Обработването на лични данни се осъществява съобразно международните принципи за защита на данните и вътрешното законодателство.

Чл. 43. Служебната информация не може да бъде използвана за користна цел и не може да се разгласява пред трети лица освен по предвидения от закона ред.

Чл. 44. Учителят спазва нормативните изисквания за достъп до информация, като съблюдава правилата за защита на класифицираната информация.

Чл. 45. Не се вписват неверни данни в документи издавани, съхранявани или изисквани за нуждите на МОН.

## **X - УЧЕНИЦИ**

Чл. 46 (1) Училището осигурява обща подкрепа за личностно развитие на учениците съвместно с държавните и местните органи и структури в системата на народната просвета и на доставчиците на социални услуги, която се изразява в изграждане на позитивен организационен климат, утвърждаване на позитивна дисциплина, развитие на училищната общност.

(2) Училището предоставя възможности за подкрепа на личностно развитие на всички ученици, като осигурява подходяща физическа, психологическа и социална среда за развиване на техните способности, дарби и умения .

(3) Подкрепата за личностно развитие се прилага в съответствие с индивидуалните образователни потребности, желания и нагласи на всеки ученик.

(4) В хода на учебно-възпитателния процес училището създава условия за сътрудничество, ефективна комуникация и отношения на загриженост и взаимопомощ между всички участници в процеса на образование.

(5) Професионална гимназия по лека промишленост и туризъм приоритетно организира дейността си върху принципите на позитивната дисциплина, които се свързват с мерки и подходи, гарантиращи изслушване на учениците, осъзнаване на причините за проблемното поведение при някои от тях и предоставяне на възможност за усвояване на добри поведенчески модели спрямо себе си и останалите.

(5) При работата с проблемни ученици училището организира дейността си върху принципите на превенцията на обучителните трудности и ранното оценяване на риска от тях.

Основните правила, осигуряващи коректни, толерантни и добронамерени отношения между учениците са:

- \* да не употребяват нецензурни изрази по време на учебните часове и в междучасията
- \* да не се обиждат и да злословят един за друг / включително в Интернет и социалните мрежи /.

- \* да не си подсказват и да пречат с поведението си при провеждането на учебно-възпитателния процес

Чл.47 Ученикът има право да :

- \* се включва в ученически общности и групи по интереси като активен участник в образователния процес

- \* получава обща и допълнителна подкрепа за личностното си развитие

- \* бъде зачитано мнението му и да бъде уважавано достойнството му

- \* изисква информация по всички интересувачи го въпроси, свързани с неговото обучение, възпитание, права и задължения

- \* чрез формите на ученическото самоуправление да участва в обсъждането на въпроси, засягащи училищния живот и училищната общност

Чл. 48 Ученикът е длъжен да :

- \* спазва Правилника за дейността на училището, съхранява авторитета на училището и училищната общност, допринася за развитие на добрите традиции

- \* присъства редовно в учебните часове и да не закъснява за учебни занятия

- \* зачита правата, честта и достойнството на другите членове на училищната общност, уважава различните мнения, свързани с вътрешно-училищния живот

- \* не решава конфликтите в училище с насилие, агресия или какъвто и да било тормоз, при необходимост да оказва помощ на нуждаещите се негови съученици или преподаватели

## **XI - РОДИТЕЛИ**

Чл. 49 Родителите според възможностите си подпомагат учебно-възпитателния процес и съдействат за трайното утвърждаване авторитета на училището като институция в системата на народната просвета.

Чл. 50 Съгласно чл. 209 от Закона за предучилищното и училищното образование родителите / настойниците / имат следните права :

1. периодично и своевременно да получават информация за успеха и развитието, за постиженията или пропуските на учениците в образователния процес, за спазването на правилата в училище и за приобщаването им към училищната общност

2. да се срещат с ръководството на училището, с класния ръководител, с учителите и с другите педагогически специалисти в определеното приемно време или в друго удобно за двете страни време

3. да се запознаят с училищния учебен план на професията и специалността, по който се обучават техните деца

4. да присъстват и, при желание от тяхна страна, да бъдат изслушвани, когато се решават въпроси, които засягат права и интереси на учениците

5. най-малко веднъж годишно да получават информация, подкрепа и консултиране в училището по въпроси, свързани с образованието, с кариерното ориентиране и с личностното развитие на децата им

6. да избират и да бъдат избирани в обществения съвет на училището

7. да изразяват мнение и да правят предложения за стратегията и развитието на училището

Чл. 51 Основните задължения на родителите /настойниците/, регламентирани в чл. 210 от Закона за предучилищното и училищното образование, са:



1. да осигуряват редовното присъствие на ученика в училище, като уведомяват своевременно класния ръководител в случаите на отсъствие на ученика
2. редовно да се осведомяват относно приобщаването на учениците в училищната среда, успеха и развитието им в образованието и спазването на училищните правила
3. да участват активно в процеса на изграждане на навици за самоподготовка като част от изграждането на умения за учене през целия живот
6. да посещават и да участват активно в организирания в училище общи и/или класови родителски срещи
7. да се явяват в училището след покана от учител, директор или друг педагогически специалист в подходящо за двете страни време.
8. да проявяват постоянни грижи за доброто образование, обучение и възпитание на своето дете
9. да следят и насърчават неговите постижения и успехи
10. да го съветват и да осигуряват всички възможности за неговото интелектуално, естетическо, личностно и творческо развитие, обучение и възпитание
11. да бъдат съпричастни и да съдействат за формиране и развитие на самостоятелното позитивно и критично мислене на учениците
12. Семейството трябва да дава пример за разбирателство и добри отношения.
13. Родителите трябва да упражняват контрол и да налагат своя авторитет без насилие, като приоритетно се зачитат желанията, нагласите и интересите на учениците и се спазват основните им права.
14. Родителите възпитават учениците чрез личния си пример в дух на толерантност, уважение, коректност, инициативност и стремеж за личностна реализация.
15. Родителите трябва да се стремят да решават конфликтите между поколенията спокойно и в контакт с всички членове на училищната общност.

## **XI – ПРЕХОДНИ И ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ**

**§ 1** В началото на всяка учебна година Етичният кодекс на училищната общност при Професионална гимназия по лека промишленост и туризъм, гр. Казанлък, се актуализира и допълва от комисия, назначена със заповед на директора на училището.

**§ 2** Етичният кодекс на училищната общност при Професионална гимназия по лека промишленост и туризъм, гр. Казанлък, се приема на заседание на Педагогическия съвет в присъствието на представители на Обществения училищен съвет при училището, Училищното настоятелство и на Училищния ученически съвет по ред, определен в Правилника за дейността на училището.

**§ 3** В началото на учебната година всички ученици, преподаватели, класни ръководители и служители се запознават срещу подпис с Етичния кодекс на училищната общност, като същият се поставя на видно място в централното фоайе на I етаж на централния учебен корпус.

**§ 4** В началото на учебната година класните ръководители създават организация срещу подпис в ученическите книжки с Етичния кодекс на училищната общност при Професионална гимназия по лека промишленост и туризъм, гр. Казанлък, да бъдат запознати всички родители / настойници / на обучаваните в училище ученици..

**§ 5** РУИК в срок до 30.09.2019 година публикува на Интернет страницата на училището Етичният кодекс на училищната общност при Професионална гимназия по лека промишленост и туризъм, гр. Казанлък.

**§ 6** Настоящият Етичен кодекс на училищната общност при Професионална гимназия по лека промишленост и туризъм, гр. Казанлък, е приет на заседание на педагогическия съвет / протокол № 14 / 12.09.2019 г. /, като същият влиза в сила от 16.09.2019 г.